

การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแปรงฟันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

AN APPICATION OF MOTIVATION THEORY TO PROMOTE

TOOTH BRUSHING BEHAVIOR IN GRADE 4-5 STUDENTS, AMPHUR SIPRACHAN, SUPHANBURI PROVINCE

สุพรรณิกา อุบลบาน 4836101 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ดันสกุล, ก.ด., ธาราล เก่งการพานิช, พบ.ม., ศุข ชัยน้อย, ส.ม.

บทคัดย่อ

โรคฟันผุและโรคปริทันต์ เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพช่องปาก ปัจจุบันแนวทางการดูแลช่องปาก มิใช่การรักษาโรคอย่างเฉียบ แต่ต้องดูแลสุขภาพช่องปากให้ดีและคงสภาพที่ดีไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการหาแนวทางการส่งเสริมและป้องกันปัญหาทันตสุขภาพ โดยการจัดโปรแกรมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแปรงฟัน ให้แก่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 68 คน โดยนักเรียนโรงเรียนวัดปลายนา จำนวน 34 คน เป็นกลุ่มทดลอง และโรงเรียนวัดสามจุ่น จำนวน 34 คน เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับโปรแกรมทันตสุขภาพ ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบไม่ได้รับโปรแกรมใด ๆ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็น แบบสอบถาม แบบบันทึกปริมาณคราบจุลินทรีย์ และแบบประเมินทักษะของการแปรงฟันที่ถูกวิธี วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติ Paired Samples t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ Independent t-test

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพ เจตคติต่อการแปรงฟันและการปฏิบัติในการแปรงฟันที่ถูกวิธี รวมถึงทักษะการแปรงฟันที่ถูกวิธี ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) สำหรับปริมาณคราบจุลินทรีย์ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยปริมาณคราบจุลินทรีย์บนตัวฟันลดลงกว่าก่อนการทดลอง และแตกต่างจากกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

จากผลการวิจัย แสดงว่าโปรแกรมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจ ส่งผลทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 มีการแปรงฟันที่ถูกวิธีและสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้มีทันตสุขภาพที่ดีต่อไป ดังนั้นจึงควรนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีลักษณะทางประชากรและสังคมที่คล้ายคลึงกันต่อไป

คำสำคัญ : ทฤษฎีแรงจูงใจ / พฤติกรรมการแปรงฟัน / นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5

AN APPICATION OF MOTIVATION THEORY TO PROMOTE TOOTH BRUSHING BEHAVIOR
IN GRADE 4-5 STUDENTS, AMPHUR SIPRACHAN, SUPHANBURI PROVINCE

SUPHANNIKA UBOLBAN 4836101 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORY COMMITTEE : SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., THARADOL
KENGGANPANICH, M.A., TUE YOUNGNOI, D.D.S, M.P.H.

ABSTRACT

Dental caries and gingivitis are the most significant problems affecting oral health of Thai children. At present, the concept of oral care involves not only curing dental diseases but also caring for and maintaining good oral health. The researcher was interested in searching for an effective measure to promote oral health and to prevent oral health problems by organizing a dental health education program, applying motivation theory to promote tooth brushing behavior among grade 4-5 students in Amphur Siprachan, Suphanburi province. The sample consisted of 68 students, 34 students from Wadplainar School as the experimental group and 34 students from Wadsarmjun School as the comparison group. This research was a quasi-experimental design whereby the experimental group received the dental health education program that the researcher developed, while the comparison group did not. The experiment lasted for 8 weeks. The data were collected with a questionnaire, a quantity of dental plaque recording form, and a correct tooth-brushing skills assessment form. The general data were analyzed by computing percentage, arithmetic mean, and standard deviation while the difference comparison of the mean scores within groups and between the experimental and the comparison groups was made by computing paired sample t-tests and an independent t-test respectively.

The research results showed that after the experimentation the experimental group gained a significantly higher level of knowledge regarding dental health care, attitudes toward tooth-brushing, correct tooth brushing behavior, and correct tooth-brushing skills than before the experiment and than with the comparison group ($p < 0.001$). In regard to the quantity of dental plaque, the mean quantity of dental plaque among the experimental group was found to be significantly decreased compared with before the experiment and with the comparison group ($p < 0.001$)

The research results revealed that the dental health education program applying motivation theory was effective in promoting correct and regular tooth-brushing in the behavior of grade 4-5 students, which will affect the student's good dental health status in the future. Therefore, this type of dental health education program should be tried with primary school students whose socio-demographic characteristics are similar to the sample's characteristics

KEY WORDS: MOTIVATION THEORY / TOOTH BRUSHING BEHAVIOR /
GRADE 4-5 STUDENTS

229 pages.